

Klimaatverandering plaagt wadvogels

HALBE HETTEMA

NES (D) Trekvogels die onderweg van noord naar zuid de Waddenzee aandoen, ondervinden steeds meer hinder van het veranderende klimaat.

De rosse grutto is zo'n vogel die niet kan bijhouden wat klimaatverandering in vooral de arctische broedgebieden aanricht. De kanoetstrandloper is een ander voorbeeld.

Trekvoegecoloog Theunis Piersma uit Gaast vertelde er gisteren over in Nes, op het door de Waddenacademie georganiseerde symposium Hoe rijk is de Waddenzee?

De Nederlandse Waddenzee wordt als onmisbare schakel gezien op de trekroute van steltlopers die van het poolgebied naar Afrika leidt. Met de meeste soorten op deze *flyway* gaat het niet goed. Van de rosse grutto gaat de stand jaarlijks 4 procent achteruit.

Piersma, verbonden aan Rijksuniversiteit Groningen en Nioz, liet beelden zien van het smelten van de sneeuw op de toendra's. Dat gebeurt

Je moet de complexiteit wel willen omhelzen

steeds eerder. Het betekent ook dat het insectenleven daar vroeger op gang komt. De rosse grutto ziet geen kans die versnelling bij te houden. Ze komt niet eerder uit Afrika in de Waddenzee aan, moet wel de tijd nemen om hier reserves op te bouwen voor de rest van de reis en heeft later op de toendra pas kuikens als de insectenpiek voorbij is.

Een ander voorbeeld is de kanoetstrandloper. Die heeft moeite de jongen weldoorvoed van de toendra's te laten vertrekken. Ze zijn kleiner en kwetsbaarder als ze in West-Afrika arriveren, vertelde Piersma. De mannetjes van de kanoet zijn kleiner dan de vrouwtjes. Wat het effect is van de veranderingen, bleek afgelopen winter in Mauritanië. Het aandeel mannetjes van de daar aanwezige

ge populatie was slechts 25 procent.

Dat het slecht gaat met de meeste vogelsoorten van de Waddenzee, werd bevestigd door Manon Tentij van Vogelbescherming Nederland. Doordat tegenwoordig langs de hele trekroute regelmatig wordt geteld, bestaat er een goed beeld. Voor de broedvogels in de Waddenzee werkt de coalitie Wadden Natuurlijk aan een actieplan dat in eigen land de omstandigheden moet verbeteren.

Voor de vogeltrek hameren wetenschappers op de noodzaak van verder onderzoek. „De bestaande kennis is niet toereikend”, volgens Theunis Piersma. Het gaat ook niet om gemakkelijke materie, maar de trekvoegecoloog ziet dat als een uitdaging: „Je moet de complexiteit wel willen omhelzen.”

Wat vooral ontbreekt, is geld om gedegen studie naar de effecten van klimaatverandering te doen. Het project Metawad, dat veel dingen duidelijk maakte, beschikt niet meer over voldoende middelen om door te gaan. Het verleidt Piersma tot een noodkreet: „Kom op Waddenfonds, help ons.”